

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Tuin van Woezik (veld a) te Wijchen

Rapportnummer 17-0310

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Tuin van Woezik (veld a) te Wijchen

november 2017

Rapportnummer: 17-0310

In opdracht van: Pouderoyen Compagnons

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: K. Haan MSc

Auteur: K. Haan MSc

Kwaliteitscontrole: ir. N. Arts-Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode.....	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden.....	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora.....	12
4.2.2	Vlinders en libellen	14
4.2.3	Insecten en weekdieren.....	15
4.2.4	Vissen	16
4.2.5	Reptielen en amfibieën.....	16
4.2.6	Vogels.....	18
4.2.7	Zoogdieren.....	19
5	Conclusies	22
	Geraadpleegde bronnen	24

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens op de locatie Tuin van Woezik veld a. te Wijchen woningen te realiseren.

In verband met de ruimtelijke procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

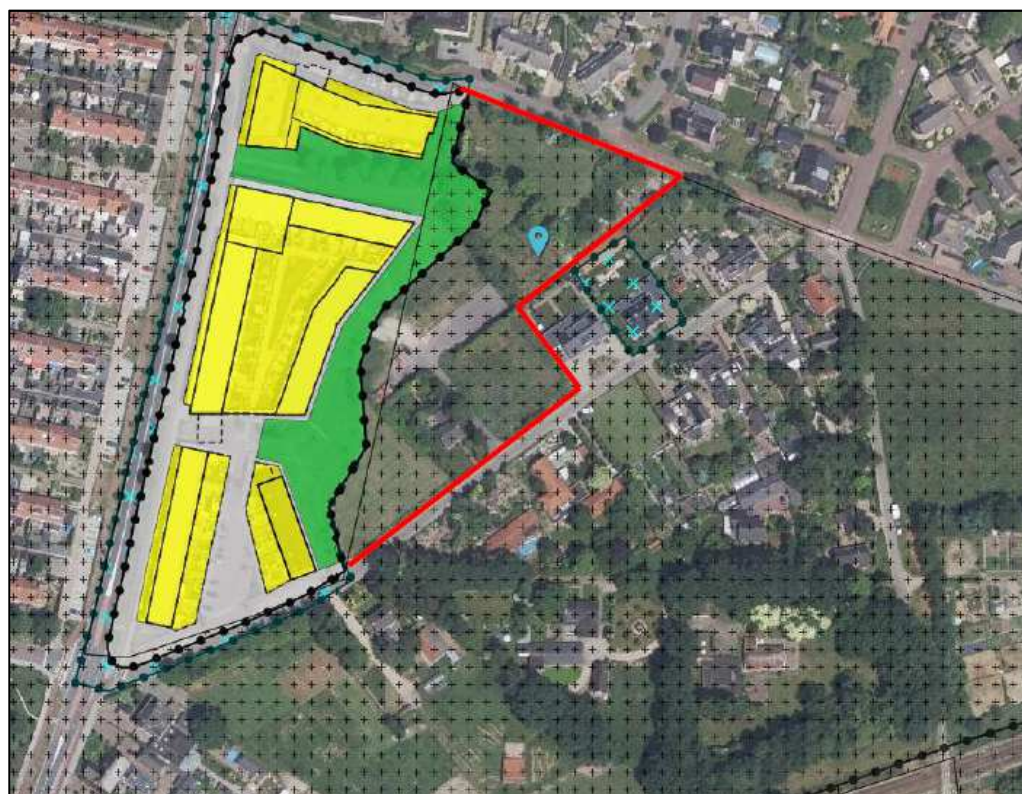
Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Wijchen tussen de Zesweg, Hoefsetuin en Weegbree.

Het plangebied is een parkachtig ingericht perceel met bomen en struiken. Het noordwesten van het plangebied bevindt zich een verruigd gebied met bomen, struiken en allerlei materieel. In het zuiden is recent een gebouw gesloopt en daarom was hier ten tijde van het veldbezoek open zand aanwezig.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode ster). Bron: Google maps

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (binnen rode lijn). Bron: Pouderoyen Compagnons

Foto 1: dode eik achter heg (midden plangebied)

Foto 2: vegetatie achter heg (midden plangebied)

Foto 3: ruigtevegetatie noordoosten plangebied

Foto 4: materialen noordoostgrens plangebied

Foto 5: materialen langs plangebied (noordoosten plangebied)

Foto 6: materiaal in noordoosten plangebied

Foto 7: gras en greppel (westen van plangebied)

Foto 8: parklandschap (noorden van het plangebied)

Foto 11: braakliggende grond op locatie voormalige woning

Foto 10: grasveld (oosten plangebied)

Foto 9: bomenhaag (noorden plangebied)

Foto 12: grasveld (zuiden plangebied)

2.2 Voorgenomen plannen

Het project betreft het verwijderen van groenstructuren en het realiseren van woningen binnen het plangebied, zie figuur 3.

Figuur 3

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2017 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, veelal droog en af en toe lichte miezerregen, matige wind en circa 14 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 7 kilometer afstand ten noorden van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Rijntakken.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebied Rijntakken (geel), bron: gebiedendatabase ministerie van Economische Zaken

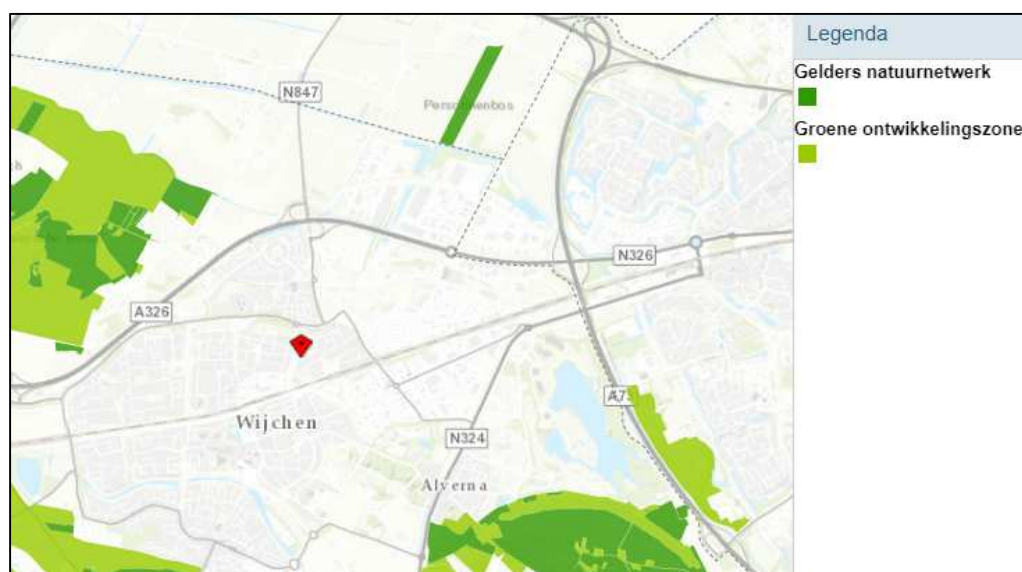
Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de (lokale) aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Gelderland GNN genoemd) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de themakaart Kernkwaliteiten GNN en GO van de website van Provincie Gelderland, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het GNN of GO. Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat behoort tot het GNN en GO ligt op ongeveer 1.600 meter afstand ten noordwesten van het plangebied. De ligging van het GNN en GO ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het NNN (bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het GNN of de GO. De voorgenomen werkzaamheden zullen door hun lokale aard in de kern van Wijchen en relatief grote afstand tot het GNN en GO geen aantasting tot gevolg hebben van de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en/of GO.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatief effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied behoort niet tot het GNN of de GO. De voorgenomen werkzaamheden zullen door hun lokale aard in de kern van Wijchen en relatief grote afstand tot het GNN en GO geen aantasting tot gevolg hebben van de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en/of GO.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat uit parklandschap, grasland, braakliggende zandgrond, ruigtevegetaties en verharde paden. Uit Waarneming.nl en de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied beschermde planten voorkomen. In tabel 5 zijn de plantensoorten (alle §3.3 wn) die in bermen

kunnen voorkomen weergegeven en is beoordeeld of ze op basis van biotoopeisen (www.verspreidingsatlas.nl) mogelijk in het plangebied voorkomen.

Soort	Afstand tot plangebied	biotoopeisen	Mogelijk in plangebied
Kluwenklokje			
Glad biggenkruid	1 -5 km	Zonnige, warme, open plaatsen (pioniervegetatie) op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond. Akkers (graanakkers), bermen (open plekken en pas ingezaaide bermen) en grasland (gazons).	Nee
Groot spiegelklokje	1 -5 km	Open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems. Op zandige stroomruggen in rivierdalen, open plekken van bermen, in graan-akkers, op stoppelvelden en braakliggende terreinen.	Nee
Grote leeuwenklauw	1 -5 km	Zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond. Bermen langs onverharde wegen, akkers (graanakkers), waterkanten (rivieroeverwallen en sloothellingen).	Nee
Korensla	1 -5 km	Open, zonnige, droge, stikstofarme, matig voedselrijke, kalkarme, zure zandgrond. Ze groeit op heiden, op zandstrandjes langs rivieren, in akkers (m.n. wintergraan), in bermen en op braakliggende terreinen. In Nederland is ze beperkt tot akkers.	Nee
Naaldenkervel	1 -5 km	Zonnige, open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke, niet te lichte grond. Akkers (wintergraanakkers), ruderaal plaatsen, bermen (verstoorte plaatsen), bij haventerreinen en omgewerkte grond.	Nee
Ruw parelzaad	1 -5 km	Zonnige, open plaatsen op matig vochtige, matig voedselrijke en kalkrijke grond. Akkers (graanakkers en akkerranden), omgewerkte grond, braakliggende grond, bermen (open plekken) en waterkanten (oeverwallen en stroomruggen langs rivieren).	Nee
Schubvaren	1 -5 km	Schubvaren staat op zonnig tot half beschaduwd, warm, droog, zwak basisch tot kalkrijk, niet te voedselarm tot niet te voedselrijk, stikstofarm substraat. Ze groeit met name op rotsen (vooral op kalksteen), in rotsspleten, op oude muren en op puinhellingen.	Nee
Naakte lathyrus	1 -5 km	Zonnige, warme, open plaatsen op matig droge tot matig vochtige, matig voedselrijke, kalkrijke, soms	Nee

		kalkarmere, lichte grond (leem, zandig leem en mergel).	
Wolfskers	1 - 5 km	Zeer zeldzaam. Meestal half beschaduwde plaatsen op vochtige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, stikstofrijke, vaak kalkrijke, humushoudende grond (mergel en stenige plaatsen).	Nee
Dreps	1 - 5 km	Zonnige, open plaatsen op matig droge, vrij kalkarme, matig voedselrijke, lichte grond. Akkers (wintergraanakkers en speltakkers), braakliggende grond, wegranden (open plekken in bermen van grote verkeerswegen), ruigten, ruderaale plaatsen en storttereinen.	Nee
Schubvaren	1 - 5 km	Schubvaren staat op zonnig tot half beschaduwd, warm, droog, zwak basisch tot kalkrijk, niet te voedselarm tot niet te voedselrijk, stikstofarm substraat. Ze groeit met name op rotsen (vooral op kalksteen), in rotsspleten, op oude muren en op puinhellingen.	Nee
Wilde averuit	1 - 5 km	Zonnige, vrij open plaatsen op droge, voedselarme tot matig voedselrijke, kalkhoudende en min of meer humusarme zandgrond. Rivierduinen, dijken, langs spoorwegen, grasland, bermen (uiterwaarden), zeeduinen (bermen in de binnenduinen) en braakliggende grond.	Nee
Knolspirea	1 - 5 km	Knolspirea staat op zonnige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, niet bemeste, vrij droge tot vochtige, neutrale, vaak kalkhoudende, stikstofarme leem-, löss- en mergelbodems met een wisselende waterstand. Ze groeit in kalkgraslanden, op heiden op basische rotsbodem, in bermen en in boszomen.	Nee

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Volgens gegevens van de website Vlindernet.nl, De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) en de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoort grote vos (§3.3 wn) voorkomt. Binnen een straal van vijf tot tien kilometer afstand komen de beschermde vlindersoorten bruine eikenpage, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder en sleedoornpage voor (alle §3.3 wn).

De kleine ijsvogelvlinder komt voor in gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos. Geschikte waardplanten (wilde

kamperfoelie; soms rode of gecultiveerde kamperfoelie) groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. In het plangebied is geen kamperfoelie aanwezig. Het voorkomen van kleine ijsvogelvlinder binnen het plangebied kan dus worden uitgesloten.

In het plangebied zijn geen kwijnende zomereikjes aanwezig van de juiste grootte die als waardplanten voor bruine eikenpage kunnen dienen. Hiermee kan de aanwezigheid van deze beschermde vlindersoort worden uitgesloten. Geschikte biotopen van de grote weerschijnvlinder bestaan uit vochtige loofbossen of bossen langs beekdalen. Vanwege het ontbreken hiervan kan de aanwezigheid van deze soort in het plangebied worden uitgesloten. Vanwege het ontbreken van sleedoorn en andere gecultiveerde Prunus-soorten die de sleedoornpage als waardplanten gebruikt, kan het voorkomen van deze soort in het plangebied worden uitgesloten.

Grote vos is een zeldzame standvlinder die met acuut uitsterven wordt bedreigd. De laatste jaren worden er gemiddeld ongeveer vijf exemplaren waargenomen in Nederland, vermoedelijk zwervers uit het buitenland of vlinders van tijdelijke populaties. Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. Het voorkomen van grote vos binnen het plangebied (in het centrum van Wijchen) kan derhalve worden uitgesloten.

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002), gegevens van de website libellennet.nl en de NDFF blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde libellensoorten beekrombout (§3.3 wn) en gevlekte witsnuitlibel (§3.2 wn) voorkomen. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied is het voorkomen van bosbeekjuffer en rivierrombout (beide §3.3 wn) bekend.

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in (de directe omgeving van) het plangebied, kan het voorkomen van beschermde libellensoorten worden uitgesloten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten libellen en vlinders in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Insecten en weekdieren*

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast zijn in de geraadpleegde bronnen geen gegevens gevonden van het voorkomen van beschermde houtkevers in de omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van beschermde waterkevers en aquatische weekdieren uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten insecten en weekdieren. Het voorkomen van beschermde insecten en weekdieren in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 *Vissen*

Volgens gegevens van de NDFF komt op een afstand van één tot vijf kilometer de beschermde vissoort grote modderkruiper (§3.3 wn) voor. In het plangebied zijn drooggevalle sloten aanwezig. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied en het ontbreken van oever- en watervegetatie in de doorliggende sloten, is het voorkomen van de grote modderkruiper in het plangebied uit te sluiten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde vissoorten. Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Uit gegevens van de NDFF, RAVON en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen een kilometer van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker (alle §3.3 wn), rugstreeppad en poelkikker (wn §3.2). Op een afstand van een tot vijf kilometer vanaf het plangebied komen de beschermde amfibiesoorten Alpenwatersalamander, vuursalamander (§3.3 wn), heikikker, kamsalamander en knoflookpad (§3.2 wn) voor.

Uit gegevens van de NDFF, RAVON en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) komen op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde reptielensoorten levendbarende hagedis (§3.3 wn) en zandhagedis (§3.2 wn) voor. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied komen volgens bovenstaande gegevens beschermde reptielensoorten hazelworm, ringslang (beide §3.3 wn), gladde slang en muurhagedis voor (beide §3.2 wn).

Het plangebied is vanwege de afwezigheid van oppervlaktewater ongeschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. De aanwezigheid van knoflookpad in het plangebied is uit te sluiten vanwege het ontbreken van stromend water.

Het voortplantingswater van de kamsalamander wordt gevormd door vrij grote, geïsoleerde, stilstaande, half beschaduwde, iets voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie (Creemers et al. 2009). Vanwege het ontbreken van nabijgelegen geschikte wateren en de ligging van het

plangebied in de bebouwde kom is het voorkomen van kamsalamander in het plangebied uit te sluiten.

Vinpootsalamander is in Nederland kritisch ten aanzien van het leefgebied. Daarnaast is de vinpootsalamander een cultuurmijdende soort en komt nauwelijks voor in agrarisch gebied en steden en dorpen (Creemers et al. 2009). Vanwege het ontbreken van nabijgelegen geschikte wateren en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom is het voorkomen van kamsalamander in het plangebied uit te sluiten.

Het voorkomen van poelkikker is bekend op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied. Poelkikker leeft vooral in vennen en hoogveenputten. Vanwege het ontbreken van nabijgelegen geschikte wateren is het voorkomen van kamsalamander in het plangebied uit te sluiten.

Vuursalamander gebruikt als voortplantingswater heldere, zuurstofrijke water van bronbeekjes, bronputten en bronpoelen. Vanwege het ontbreken van nabijgelegen geschikte wateren en de ligging van het plangebied in de bebouwde kom is het voorkomen van vuursalamander in het plangebied uit te sluiten.

Rugstreeppad is afhankelijk van zandige terreinen met hoge dynamiek. Op de locatie van het gesloopte is open zand aanwezig. Echter vanwege de recentelijke sloop van het gebouw en het ontbreken van tijdelijke waterplassen, is het voorkomen van rugstreeppad binnen het plangebied uitgesloten.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor de algemeen voorkomende amfibieënsoorten bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en bastaardkikker.

Vanwege het ontbreken van voldoende stenen en muurformaties is het voorkomen van muurhagedis in het plangebied uit te sluiten. De ringslang is als enige reptielensoort sterk gebonden tot oppervlaktewater. Vanwege de afwezigheid van oppervlaktewater in en rond het plangebied, kan het voorkomen van deze soort in het plangebied worden uitgesloten.

Vanwege de ligging van het plangebied in de bebouwde kom en het ontbreken van voldoende structuurrijke vegetatie is het voorkomen van levendbarende hagedis, gladde slang, hazelworm en zandhagedis in het plangebied uit te sluiten.

Effectbeoordeling

De amfibieënsoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat mogelijk het land- en winterhabitat verdwijnt en dat tijdens de werkzaamheden mogelijk individuen worden gedood.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Om kolonisatie van het plangebied door rugstreeppad te voorkomen is het aan te bevelen geen open stukken met vergraafbaar zand in het plangebied te laten liggen.

Conclusie

De amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander gebruiken het plangebied mogelijk als landhabitat en overwinteringshabitat. Voor de amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen. In het plangebied is het voorkomen van rugstreeppadden uitgesloten. Om kolonisatie van het plangebied door rugstreeppad te voorkomen is het aan te bevelen geen hopen met vergraafbaar zand in het plangebied te laten liggen.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn houtduif en roodborst waargenomen. In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Wel zijn er in het plangebied huismussen gehoord binnen het plangebied. Het plangebied vormt foerageergebied voor huismussen en mogelijk zijn ook nesten of rustplaatsen van huismussen aanwezig in de struiken en hagen binnen het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied en in het plangebied is voldoende geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Het plangebied vormt leefgebied voor huismussen. Bij het verwijderen van struiken en hagen binnen het plangebied worden mogelijk nesten van huismussen verwijderd en verdwijnt foerageergebied. Nader onderzoek naar huismussen in de hiervoor geschikte periode is noodzakelijk om te kunnen bepalen wat de effecten van de voorgenomen plannen op huismussen zijn. Aangenomen kan worden dat er geen broedende huismussen aanwezig zijn als er tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15

mei of tijdens vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni geen aanwezigheid kan worden aangetoond (Kennisdocument huismus, Bij12).

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied is foerageergebied en zijn mogelijk ook nesten of rustplaatsen aanwezig van huismussen. Op basis van nader onderzoek naar huismussen dienen mitigerende maatregelen te worden genomen om een negatief effect op huismussen te voorkomen. Indien negatieve effecten door het nemen van de mitigerende maatregelen niet geheel weggenomen of voorkomen kunnen worden dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij Provincie Gelderland.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied is foerageergebied en zijn mogelijk ook nesten of rustplaatsen aanwezig van huismussen. Op basis van nader onderzoek naar huismussen in de periode 1 april tot en met 15 mei dienen mitigerende maatregelen te worden genomen om een negatief effect op huismussen te voorkomen. Indien negatieve effecten door het nemen van de mitigerende maatregelen niet geheel weggenomen of voorkomen kunnen worden dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij Provincie Gelderland.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone

grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en Brandts vleermuis (alle §3.2 wn) voorkomen in de ruime omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig die kunnen dienen als vleermuisverblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn in de te kappen bomen geen holtes aangetroffen die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat tot een kilometer van het plangebied het voorkomen bekend is van bunzing, das, eekhoorn, steenmarter en wezel (alle §3.3 wn). Tussen een en vijf kilometer van het plangebied volgens gegevens uit de NDFF komt de beschermde zoogdiersoort bever (§3.3 wn) voor. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat boommarter, damhert, hermelijn, waterspitsmuis en otter op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied voorkomen.

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen binnen de bebouwde kom van Wijchen is het voorkomen van bever, das, bunzing, wezel, hermelijn, damhert, waterspitsmuis en otter uit te sluiten.

Het plangebied kan leefgebied vormen van eekhoorn en steenmarter. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen. Ook zijn geen sporen van eekhoorns gevonden. Het voorkomen van eekhoorn binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere territorium van steenmarter.

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied ook (onderdeel van) leefgebied kan vormen van algemene soorten grondgebonden zoogdieren. Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de wijde omgeving van het plangebied de volgende algemene zoogdiersoorten voorkomen: egel, haas, konijn, vos, en diverse algemene muizensoorten (alle §3.3 wn).

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen werkzaamheden hebben een tijdelijk een negatief effect op de functie van het plangebied als foerageergebied na het rooien van bomen en struiken. Na de herinrichting wordt het plangebied weer geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben derhalve geen negatief effect op vleermuizen.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren, zoals egel, haas, vos, algemene muizensoorten en konijn. Door de voorgenomen plannen verdwijnt een deel van het mogelijke leefgebied van deze soorten. Aangezien er geen verblijfplaatsen van

steenmarter, zullen de voorgenomen plannen enkel effect hebben op het leefgebied van deze soort. Door de voorgenomen plannen wordt het plangebied gedeeltelijk ongeschikt als leefgebied voor deze soorten. In en rond het plangebied blijft echter voldoende even geschikt leefgebied aanwezig voor deze soorten.

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op de steenmarter. Steenmarters maken gebruik van een groot territorium en in de omgeving van het plangebied blijft voldoende geschikt leefgebied beschikbaar voor steenmarters.

Mitigerende maatregelen

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren egel, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) treden mogelijk negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Voor deze soorten geldt in Gelderland een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Vanwege het ontbreken van gebouwen en bomen met holtes is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten.

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren egel, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) treden mogelijk negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Voor deze soorten geldt in Gelderland een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Het plangebied is voor steenmarter geschikt als (onderdeel van het) leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op deze soort. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de steenmarter.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Het plangebied behoort niet tot het GNN of de GO. De voorgenomen werkzaamheden zullen door hun lokale aard in de kern van Wijchen en relatief grote afstand tot het GNN en GO geen aantasting tot gevolg hebben van de wezenlijke waarden en kenmerken van het GNN en/of GO.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied is foerageergebied en zijn mogelijk ook nesten of rustplaatsen aanwezig van huismussen. Op basis van nader onderzoek naar huismussen in de periode 1 april tot en met 15 mei dienen mitigerende maatregelen te worden genomen om een negatief effect op huismussen te voorkomen. Indien negatieve effecten door het nemen van de mitigerende maatregelen niet geheel weggenomen of voorkomen kunnen worden dient een ontheffing Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij Provincie Gelderland.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn uit te sluiten. In het plangebied zijn geen gebouwen en bomen aanwezig die een verblijfplaats voor vleermuizen kunnen vormen.

In het plangebied is het voorkomen van rugstreeppadden uitgesloten. Om kolonisatie van het plangebied door rugstreeppad te voorkomen is het aan te bevelen geen hopen met vergraafbaar zand in het plangebied te laten liggen.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de steenmarter (§3.3 wn). Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoort.

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren egel, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) treden mogelijk

negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Voor deze soorten geldt in Gelderland een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

De amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, kleine watersalamander gebruiken het plangebied mogelijk als landhabitat en overwinteringshabitat. Voor de amfibiesoorten gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is zodoende voor deze soorten niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene amfibieën	§3.3 wn	Landhabitat en voortplantingshabitat	Ja	Nee, vrijstelling	-
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee, vrijstelling	-
Steenmarter	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Huismus	§3.1 wn (nest jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek in de periode 1 april – 15 mei

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Poelkikker Versie 2.0, december 2014

Internet

- + Natura 2000-gebieden, http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_kernkwaliteiten, 2 november 2017
- + NDFF - quickscanhulp.nl 23-10-2017 12:00:12
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.